

О. О. Швець¹
А. М. Каршень¹
Ю. В. Білик¹

АНАЛІЗ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ І ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ ІНЖЕНЕРНИХ ВІЙСЬК

¹Національна академія сухопутних військ

Анотація

Об'єктом даного дослідження є аналіз стану засобів інженерного озброєння та визначення перспективних напрямків модернізації озброєння і військової техніки з метою удосконалення засобів виконання завдань інженерного забезпечення бою

Ключові слова: інженерна техніка, засоби інженерного озброєння, оснащення інженерних підрозділів

Abstract

The object of this study is to monitor the current state of engineering equipment and the definition of perspective directions of modernization of armament and military equipment with the aim of improving ways to perform the tasks of engineering support of combat

Keywords: engineering equipment, equipment engineering divisions, technique engineering troops

Збройні Сили України брали активну участь у багатьох операціях з підтримки миру та безпеки у багатьох країнах світу, однак, набутий ними досвід належним чином не впроваджувався у військах і не в повній мірі враховувався для проектування нових зразків техніки та озброєння, у тому числі, для частин та підрозділів інженерних військ.

Обділеним увагою напрямком, як показує досвід ведення бойових дій у ході Антитерористичної операції (АТО), є застосування безпілотних літальних апаратів, які спроможні надавати інформацію у режимі реального часу і яка є особливо цінною для підрозділів переднього краю та ведення інженерної розвідки. Тому актуальним залишається питання доукомплектування машин для виконання завдань інженерного забезпечення безпілотними літальними апаратами (БПЛА) з радіусом дії до 10 км, які б могли закріплюватись та перевозились на інженерній техніці, наприклад, у кулезахисних контейнерах. Такі БПЛА необхідно оснащувати крім звичайних камер тепловізійними, у тому числі, з можливістю супроводу колон на марші та можливості передачі інформації оператору ПЕОМ, який перебуває у рухомій машині і слідкує за маршрутом руху. Кустарна адаптація закордонних зразків в Україні

проводиться переважно волонтерами. Промислове виробництво для потреб Української армії планується здійснювати державним підприємством “Меридіан”, але в обмеженій кількості [1].

Проблемним залишається укомплектування особового складу підрозділів інженерних військ компактними радіостанціями з радіусом дії до 15 км, які б надавали можливість у ході виконання завдань підтримувати зв'язок та керувати діями підлеглих командиром (від командира відділення включно). На даний час проводяться закупівля та застосування закордонних зразків типу Harris, Motorola, Kenwood, але поки що у недостатній кількості.

Особливої уваги потребують питання пов'язані з проведенням капітальних ремонтів інженерної техніки. На даний час вирішення даної проблеми обтяжене паперообігом та розбалансованістю системи з проведення середнього та капітального ремонтів. Більш доцільною вважається схема за якою представники ремонтних підрозділів (заводів) своїми транспортними засобами могли б забирати інженерну техніку, яка потребує ремонту (капітального ремонту) безпосередньо з підрозділів. На даний час ремонт інженерних машин БАТ-2, ИМР-2 дозволяють проводити потужності на державних підприємствах, а саме Львівському бронетанковому заводу та Шепетівському ремонтному заводу. Потужності Харківського автомобільного заводу дозволяють здійснювати ремонт землерийних машин ПЗМ-2 та однокішшових екскаваторів ЭОВ-4421.

З урахуванням ведення бойових дій на передній план виходить ряд проблемних питань щодо розвитку, модернізації та доукомплектування бойових машин піхоти та бронетранспортерів, як нових зразків так і тих що перебувають на озброєнні, мотопилами, так як особовий склад за їх відсутності у складі комплекту машини не здатний у повному обсязі та у стислі терміни провести фортифікаційне обладнання позицій та здійснити заготівлю дров; невирішеним залишається доукомплектування бойових машин з'ємними малогабаритними електроагрегатами потужністю до 4 кВт та комплектом кабельної мережі з метою забезпечення роботи апаратури машини при вимкненому основному двигуні (у зв'язку з великим розходом палива під час його роботи навіть у режимі холостого ходу) та електрозабезпечення позиції відділення у разі необхідності.

До засобів нагальної потреби та які не потребують значних фінансових вкладень на розробку та виготовлення є маскувальні сітки, надувні та розбірні макети техніки (при чому розбірні макети доцільно виготовляти за межами зони ведення бойових дій та підвозити у розібраному стані до підрозділів). Частково ця проблема вирішується шляхом їх виготовлення волонтерами. Зрушенням в цьому напрямку стало проведення державної закупівлі маскувальних комплектів вітчизняного виробництва.

Не вирішеними у повному обсязі залишаються питання оснащення інженерних підрозділів оновленими (доукомплектованими) засобами розмінування, сучасними роботами і засобами пошуку мін у зв'язку з масовим застосуванням мінно-вибухових загороджень та саморобних вибухових пристроїв у ході АТО. До збройних сил за програмою допомоги від закордонних партнерів надходять нечисленні роботизовані комплекси розвідки та розмінування систем Talon, Andros F6A, Codham, Digital Vanguard ROV. Для пошуку боєприпасів застосовують іноземні метало детектори сімейства Garrett, Vallon. На жаль даний напрямок залишився поза увагою вітчизняних виробників [2].

Таким чином, проблемні питання пов'язані з перспективами розвитку озброєння та військової техніки для частин та підрозділів у тому числі інженерних військ Збройних Сил України можуть вирішуватися тільки з урахуванням таких важливих складових, як вивчення та аналіз зібраного та систематизованого досвіду застосування кожного окремого зразка з урахуванням досвіду ведення бойових дій, вивчення нових тенденцій розвитку озброєння та техніки провідних країн світу та досвіду їх застосування у ході збройних конфліктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Виконання завдань з інженерного (інженерно-технічного) забезпечення у ході Антитерористичної операції (узагальнені матеріали на основі досвіду виконання завдань науково-педагогічними працівниками у Антитерористичній операції). Львів. НАСВ, 2015.

2. Узагальнений досвід підготовки та застосування підрозділів оперативного забезпечення. Київ, 2016.

Швець Олег Олександрович, доцент кафедри ТПБ(О)З, Національна академія сухопутних військ, м. Львів, e-mail: vasil2222@i.ua

Каршень Андрій Михайлович, заступник начальника кафедри ТПБ(О)З, Національна академія сухопутних військ, м. Львів, e-mail: figus@meta.ua

Білик Юрій Вікторович, старший викладач кафедри ТПБ(О)З, Національна академія сухопутних військ, м. Львів, e-mail: bilikyra@i.ua

Shvets Oleh, Ph. D., associate professor of department TUC(O)S National Army Academy, Lviv, e-mail: vasil2222@i.ua

Karshen Andrey, deputy head of department TUC(O)S National Army Academy, Lviv, e-mail: figus@meta.ua

Bilik Yuriy, senior lecturer of department TUC(O)S National Army Academy, Lviv, e-mail: bilikyra@i.ua